Ч. 58 — Середа 13 (26) марта 1902. — Рік XII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(По сесиї парляментарній. — Голоси німецкі про послідну борбу в парляменті. — Чи Бури справді завели переговори з Кіченером?)

По скінченій сесиї парляментарній був президент міністрів др. Кербер на приватній авдиенциї у Цісаря, і здав справу о парляментарній ситуациї. Опісля відбула ся рада кабінетова, при участи всіх міністрів, крім дра Резека, котрий вже виїхав до Мерану. Вчера мала відбути ся спільна нарада кабінетова, під проводом ґр. Голуховского, в справі предложень для спільних делеґаций. На ту нараду приїхали з Будапешту міністри: Сель, Люкач і Феєрварі.

Славяньска праса заговорила голосно про побіду Славян над Німцями в послідній сесиї парляменту, але по правді нема тут чим так чванити ся, а вже годі робити з того якісь далеко сягаючі висновки на будучність. По правді помогли тут Славянам Румуни і Італїянці а в спосіб неґативний і ті Німці, що відлучились були від своїх одноплемінників. Видко то найлїпше із уґрупованя партий при голосованю. З одної сторони голосували Чехи аґрарцї і чеські радикали та консервативна ческа шляхта, відтак Поляки, Русини, Словінці, Румуни, польскі людовцї і Італїянції; з другої сторони нїмецкі партиї, між котрими не було католицкого центра і социялїстів.

Праса німецка заговорила широко про послїдну подію в парляментї і бє головно на Поляків, котрим приписує зраду. „Wiener Tagbl.“ так пише: Німці виступали через цїлий час сесиї з готовостию до згоди, Поляки волїли піддержувати шовінїзм славяньский. Они, що недбало приходять на сесиї, явились вчера всї 62 як один муж. Славяньска солїдарність і у них взяла верх. На Поляків спаде одвічальність, коли парлямент не буде дальше трудити ся правильно. — Neue fr. Presse пише: Користь з вчерашного голосованя віднесуть виключно Всенїмцї, бо маси нїмецких горожан наберуть довіря до радикальної полїтики Всенїмцїв. — Fremdenblatt каже: Нїмцїв роздразнило не ухвала задержаня словіньскої ґімназиї в Целю, але поновна злука сторонництв колишної правицї. — Arbeiter Ztg.: Ґр. Штірґ хотїв провокувати антиславяньску більшість в палатї, але експеримент не удав ся, та противно викликав коалїцию антинїмецких сторонництв. Neues Wiener Journal: Анї правиця, анї лївиця, не мають більшости в палатї, бо побіду рішили Італїянцї і социялїсти, котрі стоять по за обома ґрупами. (Італїянцї числом голосів 14 голосували з Нїмцями о скасоване хорватскої ґімназиї в Пізінї, але побачивши ся в меншости, пішли опісля зі Славянами а социялїсти вийшли з салї). Vaterland доказує, що лївиця побита на цїлій лїниї мусить виречи ся мисли про ґеґемонїю в палатї. — Oesterreich. Volkszeitung: Ґр. Штірґ і лїберальні маґнати закидають зраду Полякам, котрі їм мали обіцяти, що в часї голосованя часть їх опустить салю, щоби уможливити Нїмцям побіду, та не додержали слова. — Reichswehr: Нїмцї стратили понятє о засадах парляментаризму. Резолюция ґр. Штірґа упала більшостию голосів, а они тоє називають безправним. — Ostdeutsche Rundschau: В той спосіб відплачено Нїмцям за дволїтну честну працю парляментарну. Всенїмецке сторонництво добре собі тоє затямить.

Здаєсь, як колиб Бури по послїдних побідах уважали за найдогіднїйшу пору розпочинати переговори з Кіченером. До Бюра Райтера доносять іменно з Преториї: Члени трансвальского правительства: Шальк-Бурґер, Райц, Люкас, Маєр, Кроґ і Вандервальт, приїхали з Міддельбурґа окремим поїздом яко парляментарі до Преториї, і там мали конференцию з Кіченером. Анґлїйскі часописи, що о тім доносять, кажуть, що делеґация Бурів тамтого тиждня мало що не дістала ся до неволї анґлїйскої, заким ще виступили яко парляментарі. Делеґати приїхали до Преториї, полишивши ескорту по дорозї. В повозах ґен. Кіченера приїхали они до головної кватири анґлїйского начального вожда, а по конференциї з ним відїхали назад до Оранї мабуть до Кронштадту. Декотрі дневники остерігають, щоби до побуту сеї делеґациї у Кіченера не привязувати великої ваги. Наслїдки сего кроку поки що належать лиш до круга здогадів в виду того, що можна сумнївати ся, чи Бота, Де Вет і Делярей схотять признати сей крок Шальк-бурґера і єго товаришів.

Праса льондоньска подає повисшу вість без всяких коментарів і висказує лиш переконанє, що Бури прийшли вже до розуму а в той спосіб цїла ситуация змінить ся зовсім і можна сподївати ся, що війна борзо закінчить ся. — В палатї послів запитував Камбель-Баннерман, чи вість о переговорах Бурів з Кіченером правдива, а мінїстер Бродрік відповів, що перед 14 днями висказав Шальк-Бурґер бажанє, що хотів би одержати зелїзний

ПОЛКОВНИК ВІРІО.

(З француского — Ґ. Ленотра.)

В р. 1800 перебував сенатор Клеман де Різ в своїм замку Бове, в околици Азай сір Мер, аби там провести осїнь. Але дня 23 вересня того року стало ся щось, що в дивний спосіб перервало єго спокій.

Згаданого дня, около пятої години по полудни, коли пан де Різ був в комнатї своєї жени, що трохи не здужала, війшло нараз двох мужчин, з пістолєтами в руках, до комнати, вхопили наляканого сенатора за ковнїр, заволїкли єго аж до кабінету, і під загрозою, що ужиють оружия, велїли єму отворити шуфляди. Забрали всьо, що там найшли, велїли видати собі всьо срібло з дому, двайцять чотири срібних ложок, вилок і ножів, два імбрички на каву, девять полумисків, і зложили всьо на віз сенатора, котрий стояв вже запряжений, під надзором чотирох їх товаришів, що лишили ся були при брамі на вартї.

Відтак посадили і пана Климентия на віз, всї шість всїли на конї, і пустили ся з своєю жертвою в дорогу, в напрямі як до лїса Льош.

В тих часах не дивовано ся у Франциї будь чому; та обставина пояснює також малу відпорність і завзятє служби в палатї і селян на подвіри, котрі не сказавши слова, придивляли ся спокійно, як їх пана забирають; впрочім напастники виступали з великою певностею себе. Їхали, не закриваючи лиця, поволи попри налякану службу, немов би хотїли їм дати як найбільше часу приглянути ся одягам опришків: шкіряним шапкам, які носять ся у Вандеї, капелюхам після тодїшної моди, жовтим чоботам і гузарским кафтанам. Один з опришків, на ту обставину звернули всї увагу, був одноокий. Байдужність присутних була так велика, що нї одному не прийшло в голову, піти за возом, що поїхав піженерек полями, і спинюваний нерівною дорогою і ярами, не міг більше на годину уїхати, як одну француску милю.

Заворушенє не було також більше, коли три тиждні опісля появив ся пан сенатор, котрого всї уважали вже пропащим, появив ся знов в палатї веселий і свобідний, і оповів, що тї „пани“ завели єго „досить далеко від замку“, але він не годен вже означити на певне місця та що они єго там заперли до якоїсь пивницї, де пересидів чотирнайцять днів, добре живлений і печаливо плеканий. Одної ночи вивели єго звідтам, посадили на коня за плечима їздця, відвели назад до лїса і пустили на однім зрубі. Звідси пішов він чим скорше до дому, і рішив, що то була цїлком проста пригода та не хотів, аби хто говорив більше о тій справі.

Але в Парижи показали ся далеко не такими згідливими; перший консуль не позволив з себе жартувати, хочби лиш в особах своїх сенаторів. Позаяк мав їх лише вісїмдесять, всїх давних загорілих якобинцїв, котрим для заохоти задумав колись надати титули князів, посади шамбелянів, і т. ин., взяв цїлу справу дуже строго, і Фуше одержав приказ випустити всю полїцию, аби лиш найти виновників. Очевидно, що Фуше зробив, як єму приказано.

Тї подїї звістні; вправдї що-до декотрих точок опирають ся ще на здогадах, але здаєть ся певною річию, що Фуше сам уложив цїлу інтриґу, аби видобути дуже компромітуючі папери, котрі в тім часї поручено до переховання сенаторови Климентиеви де Різ.

Позаяк Климентий упер ся, і не хотїв видати паперів добровільно, поручив Фуше шістьом полїцийним аґентам, аби они розмовили ся з сенатором, а тї, чи то з надмірної ревности, чи то, щоби з тої своєї роботи мати більший зиск, увязнили бідолаху, і не випустили єго аж на виразний приказ мінїстра. Навіть імена тих аґентів звістні: їх провідником був Шарль Ґуде, прозваний ля Шапель, пан Шарль, або хороший Шарль, бувший опришок, славний з того, що умів дуже проворно розбивати почтові вози. По відобраню паперів сенаторови, одержав він і єго товариші значну суму гроший і пашпорт до Анґлїї,

лист на подорож до Штайна, щоби з ним порадити ся в справі мирових предложень. Кіченер порозумів ся в сій справі з правительством і згодив ся на видане зелізного листу.

Новинки.

Львів дня 26 го марта 1902.

— **Перенесеня.** II Намістник переніс адюнкта будівництва, ІванаКонистиньского зі Львова до Тернополя.

— **На докторів** „rerum technicarum“ здали в суботу 22-го с. м. іспити у львівскій політехниці інжинери краевого бюра меліорацийного пп. Іван Блявт і Михайло Корнеля (Русин). Акт торжественної промоциї відбуде ся по сьвятях.

— **Державні стипендиї** по 200 корон річно для студентів руської народности призначені, надав президент краю в Черпівцях, слухачам прав: Спир. Левицкому. Волод. Войнаровскому і Ів. Вишневскому. і слухачам фільософії: Богд. Левицкому, Андр. Сабатови і Климентині Ганкевичівній.

— **В черновецкім університеті** вписалось на літний курс 480 слухачів, а то: 35 богословів. 340 правників і 105 (між ними 11 женщин) фільософів.

— **Зміна поміщеня.** Дирекция домен і лісів державних буде перенесена з днем 1-го жовтня с. р. з дому при улици Коперніка до каменици наймленої на Кастелівці. В місті лишить ся лиш контора продажи дерева.

— **Нові складниці почтові.** З днем 16-го марта заведено нові складниці почтові в слідуючих місцевостях: Бжезїця, почта Великополе скшиньске; Бзянка п. Вороблик шляхоцкий; Ясляне п. Надев; Колодіївка п. Скалат; Лососина горішна п. Лиманова: Сьильга п. Мровля; Угорка (Венгерка) п. Порохник і Зупиці п. Мшана ad Баргатів.

— **Німці еміґрують** з Росиї до Америки і той рух між тамошними кольоністами чим раз більшие. Оногди прибуло до Гамбурга около 200 кольоністів. котрі під напором тяжких обставин постановили глядати щастя за морем. Німецких кольоністів жие в Росиї около 2 міліони.

— **Марш „Соколів“.** У нас загально відчував ся потреба маршових пісень. Ту потребу в части старае ся заспокоїти п. Я. Ярославенко, що видав перед роком фортепянову композицию имну „Ще не вмерла“, а тепер скомпонував на один голос і випустив у сьвіт „Марш Соколів“; дістати его можна по дешевій ціні 10 сот. в „Рускім Соколі“ у Львові. Весь дохід призначений на прапор львівского „Сокола“.

— **Огні.** Дня 14-го с. м. вибух в Княгинині під Станиславовом огонь і знищив два доми. Шкода обезпечена виносить около 5.000 К. — Дня 18-го с. м. згоріло ціле господарство Герша Немета в Єзуполи, а шкода обезпечена виносить 1600 К.

— **Еміґрация.** З Терпопільщини пишуть до „Діла“: Еміграция до Славонії вже і ту зачинае ширити ся. Так пр. з села Ладичина господар Фуртак, властитель 15-морґового ґаздівства, продав половину поля і виеміґрувов до Славонії. Там купив собі 22 м. поля $1\frac{1}{2}$ м. ліса, пару волів і молотільню — все за 4500 зр.

— **Голодовий тиф** — як пише Gazeta Narodowa — появив ся в Підкамени, брідского повіта. Намістництво переслало 200 корон підмоги на закупно поживи для найбіднійших.

— **102 літ** прожила Мария Ребакова, котра оногди померла в Станиславові. Небіжка до послідної хвилї задержала сьвідомість ума.

— **Не удало ся.** В Довжках, турчаньского повіта в ночи на 28-го м. м. зачув шинкар Майсельс в передній компатї свого помешканя якийсь шелест. Він відозвав ся тогди: „Хто там?“ а коли на то нїхто не відповідав, він вискочив з постелї і побіг на місце, де чути було той шелест та застав там якогось чоловіка, котрий сказав, що шукае тут якогось пана з Висіцка. Тогди вискочив із сїнии ще й другий якийсь чоловік, крикнув до свого товариша втїкаймо і оба скочили на віз, що стояв перед хатою. Майсельс і ще другий якийсь Корман, пустились за втїкаючими в погоню і дігнали їх. Одному удало ся втечи до лїса, а другого разом з возом і кіньми приведено до уряду громадского в Довжках та повідомлено о тім жандармерию у Висіцку вижнім. Прихоплений називае ся Іван Іжик і есть з Висіцка вижного, а другий. що втїк, есть звістний злодій з Хирова, Станислав Добжаньский. При Іжику знайдено готівку 50 К та всїлякі квітки на 252 К, котрі він забрав Майсельсови.

— **Примірна Читальня** в Карлові коло Снятина. В читальни „Просьвіти“ в Карлові відбув ся дня 15 лютого с. р. вечерок в память Тарасової смерти. Вступне слово мав місцевий парох о. Іляр. Курпяк; відчити мали селяни Василь Волощук, Дмитро Калитчук і Артемий Кузик. Відчит про жите Шевченка і его любов до України тронув усїх до живого. Деклямациї селян випали дуже добре, особливо знамените відчитане „Нечитальника“ виликло велику веселість. Верхом усего був хор Карлівских селян. — Дня 9 с. м. в сиропусну неділю о год. 2 попол. обходила Карлівска читальня 25-лїтний ювилей папи Льва XIII. В проґраму входили: вступне слово і відчит пароха о. Курпяка, деклямациї і хори. Саля була заповнена селянами і інтеліґенциею з Карлова і сусїдства. Хорами одушевляли ся зібрані, виражаючи живими оплесками свое вдоволене.

— **Зьвірство.** До „Дѣла“ пишуть з Каменеччини: Дня 12 с. м. замерзла в Сїшнї, в селї камінецкого повіта жінка, що два роки була приневолена мешкати в стодолї своеї сестри Єви Савчукової. Покійна була слабого здоровля і хорувала на падачку. З тої причини не хотів її нїхто приймити на службу, так що мусїла жити у своеі сестри. Сестра побивала її часто в страшний спосіб, не хотїла випустити між люди, щоби випросила собі кусень хлїба. Замкнула свою жертву в стодолї і морила голодом і зимном, щоби як найскорше позбути ся її. Коли хто з сусїдів приніс кусень хлїба і хотїв подати нещасливій, то сестра проганяла его. Покійна зносила два роки зимно, голод і муки. Живила ся сирою бульбою, бураками, мукою розпущеною в воді, а в лїті хоптою. В остатних часах стратила притомність. але заховувалась спокійно, лиш в зимі підчас сильнійших морозів чули сусїди стогін та плач з стодоли. Повідомляли они кілька разів зверхність громадску, але ся не зарядила нїчого в сїй справі. Передпослїдну зиму видержала нещаслива, але відмерзли її ноги по пяти. Сеї зими не могла вже вийти з стодоли, і не видержала морозу, який був 12-ого с. м. Десь коло півночи зібрала нещаслива остатні сили, щоби вийти з стодоли і впроситись до хати; але спромоглась вилїзти лиш за поріг. За порогом упала і сконала.

звідки не сьмів скорше вертати, доки аж про цілу справу не забудуть.

Проче вже пішло само з себе; розходило ся о те, щоби вдагодити гнів першого консуля і тому треба було найти виновників: вибрано двох шляхтичів з околиці, пана де Модіссон і пана де Куші, его шурина. Оба, бувші офіцири королївскої армії, одержали були по успокоеню краю, амнестию. Крім того треба було ще одного однокого, але з винайденем такого ішло трохи тяжше; глядали его на пятьдесять миль довкола Бове. Коли Фуше одержав вість, що зловили де якого розбійника, питав звичайно: „Чи одноокий? Як так, то прислати менї его“. І так лучило ся, що до Куші і Модіссона прилучено колишнього лицаря сьв. Людвика з Каен, Єсієна Гудена, що від двох лїт не виїздив з своеї долїшної Нормандиї, але котрого колись вистріл позбавив ока; і то було его згубою. Тих трех людий судив окремий трибунал в Анжер і засудив на смерть, помимо того. що они зложили неоспоримі сьвідоцтва свого alibi.

Двайцять сьвідків сьвідчило, що бачили їх в дни злочину далеко від Бове, они самі просили аби їх ставити до ока з сенатором; але той, стараючи ся о то, щоби користно помирити ся з Фуше уважав недостойним себе явити ся при процесї як сьвідок. Дня 2 падолиста 1801, в день всїх сьвятих, видано засуд; дня 3 падолиста виконано его. З виїмком панї Куші, котра із зворушеня і жалю мало не умерла і котрій видерли ніж, котрим хотїла себе позбавити житя, не сьмів нїхто в цїлім краю виявити свого обуреня, хоч всї були добре пересьвідчені о невинности засуджених. Але Фуше був страшний і всї мовчали.

Однако найшов ся один муж — і о нім хочемо розповісти — що сам один мав відвагу піднести голос протесту. То був честний вояк з Льотаринґії, Пієр Франсоа Віріо. Як 17-лїтний хлопець відданий в р. 1791 з села Шамбран до гузарів і кілька місяців пізнійше іменований офіцером, вів він дуже завзяту борбу на Заходї з ворохобниками і причинив ся дуже до орґанізациї летючих відділів в провінциї Маєн. В роцї 1800 став капітаном, числив тілько военних походів, кілько лїт служби і носив слїди чотирнайцятьох ран, від пятьох шабель і девятьох куль. Позаяк его не можна було підозрівати, щоби він був лагідний або добре настроений супротив роялістів, і позаяк він ні одного з обжалованих не знав, іменовано его членом окремого трибуналу, що зложений з двох урядників і трех войскових мав судити напастників, котрі увязнили сенатора де Різ.

Позаяк по перших переслуханях увільнене від вини було певне, не вагував ся Віріо успокоювати паню де Куші. Вискази сьвідків випали майже одноголосно в користь засуджених і вскорі мала скінчити ся нарада, коли бувший член конвенту, Дельоней, що був предсїдателем того окремого трибуналу, попав на гадку запросити членів трибуналу на обід. Говорено о процесї і о его близькій розвязці. Тут то вповні признаючи, що в ніякий спосіб не можна видати оправданого засуду на обжалованих, порушив Дельоней гадку, що може було би небезпечно робити правительству неприемности „коли би людий, котрі суть явними его ворогами“, увільнено. При каві, попідпиравшись ліктями о стіл, згодили ся, що не можна в ніякий спосіб доказати вини Кошi'ого, Модіссона і Годена, то помимо того они, яко бувші сторонники короля і ворохобники заслужили би були в иньших обставинах сто раз на смерть і тому урадили, аби їх узнати винними і засудити.

Віріо, обурений, пробовав боронити справи нещастних; коли побачив, що его представленя розбили ся о тверде рішене, аби не робити страшному міністрови полїциї прикрости, взяла его скажена лють, „він бив кулаками в стіл, перевертав ся по кріслах і обсипував товаришів найобидливійшими словами“. Упав перед ними на колїна і благав їх, аби хоть жите засуджених ратували; вкінци вибіг з комнати і заклняв ся, що нїколи не збезчестить свого имени підписанєм такого засуду та удав ся до панї Куші, котру повідомив, що суд задумуе.

Бідна женщина доведена до божевільности, бо не вірить в можливість свого нещастя, задумуе за всяку цїну вирвати мужа з рук ката. Удае ся до всїх банкирів в місті, зичить гроші, підписуе векслї. збирае цїле свое майно. Єї плян був між каменярами і мулярами на передмістю Брегінї викликати ворохобню і так опізнити виконане засуду; Віріо сам сїдае на коня, жене без перестанку аж на місце зміни почтових коний в Кроа-Верт, де дожидае его почтовий віз, що привозить его в ночи на третий день до Парижа, саме в тій самій години, коли на Марсовім поли в Анжер уставлювано шафот.

Коли по численних, а даремних заходах у панї Бонапартової, у міністра Абрієля, у ґенералів Мортієра і Жінота — котрі всї приймили его з холодною здержаностию людий, що не хотять скомпромітувати ся — Віріо побачив, що его голос о справедливість не буде вислуханий, вибрав ся в дорогу назад до Анжер; коли в'їздив до міста, засуджені вже не жили.

Кілька днів пізнійше одержав вість, що на основі рішеня консулїв вичеркнено его з рядів армії. Кажуть, що ему удало ся випросити у Бонапартого авдиенцию і що той мав так до него відозвати ся:

— Чому не так голосував як товариші?

А коли Віріо засланяв ся своїм пересьвідченем о невинности обжалованих, відповів консуль:

стеніла до рана. Около 9-ої години в рана побачили діти трупа перед отвореною стодолою. Коли повідомили о сім сестру, побігла она і схоронила трупа в стодолі, бо в хаті був хтось з сусідів. Відтак взяла трупа до хати і розгрівала замерзлу майже через добу коло горячої печи. Місцевий управитель дібр доніс о сім судовим властям в Радехові. Дня 14-ого с. м. була комісия. Про вислідки комісиї поки-що не знати. Відомо лише, що в жолудку найдено лиш кілька кусників сирої бульби. Сусіди тішать ся, що не будуть дивити ся на жорстокі муки та не будуть чути плачу нещастної.

— **Посол др. Андроник Могильницкий**, адвокат в Рогатині, котрий прибув до Львова в справах канцелярийних, занедужав дуже тяжко, так що стан его викликував дуже поважні обави. Хорий, котрий стоїть під лікарским доглядом два Евгена Озаркевича, має ся уже значно ліпше і є надія, що в недовзі прийде до цілковитого зд ровля. — Мешкає у Львові в готели француским ч. 48.

— **Ізза „нумера“ кози.** Пані Варварі Монкажевскій приснила ся коза. Урадувана розповіла про се своїй сусідці пані Агні Гуковій. Рада в раду і обі порішили поставити на льотерию по 20 сот. Однак сусідки не могли згодити ся що до „нумеру“. Пані Варвара казала, що коза має „нумер“ 63, а пані Агнїшка уперла ся при 11. Вкінци поставили 11. Але як на злість на льотериї вийшло „63“. Пані Варвара в розпуці загрозила сусідці, що запізве єї о відшкодоване.

— **Людоїди при роботі.** Людоїди в Ґвінеї (в Африці) знов поживили ся мясом Европейців. Жертвою їх упав один відділ француской експедициї, котра вибрала ся до Ґвінеї в цілях наукових. Відділ складав ся з 58 людий, з котрих ні один не вийшов ціло: дикуни убили 25-ох (двох пожерли), а 33-ох ранили. Між тих послїдних зачисляє ся також проводир експедициї, п. Руєр, що в листі до ґазети „La Patrie“ так описує свою пригоду: „На побережу Ґвінеї висіла частина експедициї з корабля „Кальвати“ і під моїм проводом удала ся в глубину краю. Дикуни приняли нас приязно, але лише про людске око. Коли ми по цілоденним поході розложили ся табором і смачно позасипляли, сотки дикинів з оружием і смолоскипами в руках напали на нас ненадійно і почали страшну різню. Тих, котрих не убили на місци, дикуни попривязували до дерев. Я сам одержав тяжкий удар в голову і потеряв память, а коли вернула мені сьвідомість, я побачив себе привязаним до дерева. Недалеко від мене був також привязаний барон Вілярс. Єго труп був зовсім нагий, голова розбита на двоє, а очи вибрані. Ще дальше лежав труп ґрафа Сент Реми без голови, голова була воткнена на піці. Тіло Гаженбака пекли людоїди на рожни і їли. Я бояв ся рушитись і знов прижмурив очи. Аж загриміли вистріли. Се з другим відділом напав на дикунів мій товариш, др. Форітер. Дикуни не боронили ся, лиш полишивши 32 убитих, розлетіли ся. Всіх трупів моїх нещасних товаришів ми відшукали, з виїмкою п. Приса. Того пожерли дикуни.

— **Втїк до Єрусалима** станиславівский торговельник дерева. Яков Крудіш, понатягавши всілякі фірми на 52.000 К. і сфальшувавши векслі на кілька тисячів К.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 25 марта. Wien. Ztg. оголошує оповіщене міністерства справ внутрішних, містяче в собі зарядженє ветеринарийно-поліцийне в справі заказу привозу безрог до повітів Новий Санч і Новий Торг з Угорщини.

Будапешт 25 марта. На похорон бувшого президента міністрів Тіси прибуло до Ґест множество гостий і депутаций. Доси наспіло 300 депеш. Кошутовці не возьмуть официяльно участи в похороні.

Льондон 25 марта. Бюро Райтера доносить, що правительство відмавляє всяких пояснень що до цїли побуту делеґатів бурских в Преториї.

Гаґа 25 марта. Вість о побуті делеґатів бурских в Преториї викликала в тутешних бурских кругах вдоволенє.

— Добре, але закон велів вам підписати засуд.

— Але не обовязував мене зганьбити себе — відповів скоро офіцир.

Подав прошенє, аби его ставили перед суд; але, як легко можна здогадати ся, в Парижи стерегли ся того. Фуше волів мовчати; були духи, котрих він бояв ся викликувати.

* * *

Від того дня побачив Віріо, що був засуджений на відокремненє, як поволи ставало довкола него чим раз пустійше. Як колись прокажених, так уникали люди его, зі страху перед тайним зараженем і житє того чоловіка, що посьмів виступити против всемогучого Фуше, стало безнаставною мукою, котра що години повтаряла ся: він мав як довго жив чути на собі вагу свого злочину, як Сизиф, що викликав на себе гнів Плютона.

Здаєть ся, що Віріо не розумів з початку ваги і значіня свого вчинку; по піврічнім гніві старає ся о принятє до армії з давною ранґою; але на свою просьбу не дістав відповіди.

По році вносить знов нове подане; розпочала ся писанина між ріжними відділами міністерства війни, де були переховані дотикаючі его папери. Але до звязку тих паперів доложено кілька таких, що ґенерал Жірардон переглянувши їх заявив „на свою честь і свою совість, що Віріо не достойний бути членом француской армії“; і подане зложено „до актів“.

І так стало ся, що той ледве трийцятьлїтний офіцир мусів бездільно, з огірченєм в души приглядати ся сьвітлому початкови цісарства. Він бачив, як его товариші военні одержують степені, титули, відзнаки, як они з радостию і утїхою ішли в ті славні походи по цілій Европі і як ті походи скінчили ся славною побідою під Славковом. Він сидів сам, непотрібний між неспосібними, старцями, закопаний в Мецу, де оженив ся. Вкінци коли вже там не міг видержати і щоби хоч перед людьми удавати, що бере участь в тих славних наполеонівских подіях, переносить ся за Рен до Німеччини і сидить в Кассель, де доводить до того, що стає інструктором в службі князя Маврикія Ізенбургского, котрий утворив полк, аби ним зробити подарунок Наполеонови, за що в заміну за 3200 німецких хлопів одержав ордер почетної леґії. Віріо вернув по вісьмох місяцях до Франциї з твердим пересьвідченем, що тепер всьо змінило ся: Князь Ізенбургский наділив его титулом полковника і простодушний вояк гадав, що він тепер нічого більше не потребує, як лиш показати ся перед міністром, аби той его сейчас в тій самій ранзі приймив до армії. Але мусів би був мати протекторів; а тут всі відвертали ся від того зачумленого чоловіка, над котрим повис проклін.

Бачено его то в Парижи, коли дурив ся надією, то в Мецу, де мучив ся своїми розчарованями, ходив довкола касарень, ступав за войском і не міг собі уявити, що він на все відтятий від тої армії, в котрій майже від дитини виріс. Не переставав писати подань, просити, аби єму вернули его ранґу і при тім з'обовязував ся жертвувати цілий свій маєток „аби уоружити десятьох людий і справити два коні для артилериї“.

(Конець буде).

Надіслане.

Видання

Руского педаґоґічного Товариства.

Образкові виданя.

*Зьвіринець 20 сот. *Гостинець 20 сот. *Забавки 20 сот. *Менажерия 20 сот. *Робінзон Чайченка 80 сот., опр. 1 К. 10 сот. *Квіточка 40 сот. *Віночок 40 сот. Ґете-Франко: Лис Микита (друге цілком змінене виданє) 1 К., опр. 1 К. 30 с. *Мірон: Пригоди Дон Кіхота (друге виданє) 80 с., опр. 1 К. 30 с. *Наші зьвірята 80 с. *Діточі вигадки ч. І. 60 с. *Діточі вигадки ч. II. 60 с. *Забавки для дітий 80 с. *Мала менажерия 70 сот. *Велика менажерия 80 с. *Нашим дітям ч. І. 80 с. Нашим дітям ч. II. 80 с. *Казки Андерсена ч. 1, 2, 3, 4, 5 по 50 с., опр. разом 2 К. 90 с. *Казки народні ч. 1 і 2 по 50 с., опр. разом 1 К. 30 с. *Байки Брянчанінона 30 с. *Байки братів Ґмірів 50 с.

Виданя без образків.

***Читанка** ч. І., II., III., IV. оправні по 40, без оправи по 20 с. ***Китиця желань** 2, розширене виданє 40 с. ***Ів. Франко**: Абу Казємові Капці 40 с. ***Ів. Франко**: Коли ще зьвірі говорили, казки для дітий 80 с., опр. 1 К. 10 с. **Учитель** на р. 1890—1900 по 4 К. **Дзвінок** з р. 1892—1900 по 6 К. ***Ів. Левицкий**: Попались. Різдвяні сцени 20 с. ***Вол. Шухевич**: Записки школяря 40 с.; Від Бескида до Андів 20 с. ***В. Чайченко**: Олеся; Комар; Два оповіданя по 10 с.; Дума про княгиню Кобзаря 10 с. **О. Нижанковский**: Батько і мати, двосьпів з фортепяном 20 с. ***Леоніда Глібова**: Байки 10 с. ***Дніпрової Чайки**: Казка про сонце та его сина; Писанка по 10 с.; Коза дереза 1 К. 60 с. **Мапа** етноґрафічна Руси-України 1 К. 20 с. **Гордієнко**: Картагинці і Римляни 40 с. ***Юлій Верне**: Подорож довкола землї 1. Кор. 20 сотиків, оправлена 1 Кор. 30 сот. **Барановский**: Приписи до іспитів 40 сотиків. ***Молитвенник** народний 30 сот., в полотно оправлений по 40 сот. **Др. Л. Кельнер**: Коротка історія педаґоґії 1 К. 20 с. ***Василь В-р** Джонатан Свіфт. Подорож Ґулївера до великанів 50 с. **Василь**: Подорож Ґулївера до краю Ліліпутів 50 с., опр. 64 с. **Остап Макарушка**: Короткий огляд руско-укр. письменьства 30 с. ***Мальота**: Без родини 80 с., опр. 1 К. 20 с. **Віра Лебедова**: Гостинець дітям 50 с. **Віра Лебедова**: Малі герої 50 с., опр. 70 с. **Др. Мандибур**: Олімпія 70 с. **Сальо**: Непос, учебник для III кляси ґімназ. 1 К. 30 с. ***А. К.**: Робінзон неілюстрований 20 с. **Kokurewicz Józef**: Podręcznik dla kancelaryi szkolnej 1 К. **Др. Мих. Пачовский**: Замітка до науки рускої мови 60 с., Билини і думи 20 с., Народні Думи з поясненями, І. ч. 64 с. ***Тарас Шевченко**: Кобзар 2 К. 40 с., опр. 2 К. 80 с., в полотно 3 К. 10 с., *Кобзар для дітий 40 с. ***Ів. Спілка**: На чужині 40 с., опр. 54 с. **А. Глодзіньский**: Огород шкільний 1 К. 20 с. **Мих. Коцюбиньский**: Оповіданя 40 с., опр. 54 с. **Олекса Катренко**: Оповіданя 40 с., опр. 54 с. **Стефан Пятка**: Дарунок для дітий 40 с., опр. 60 с. **Стефан Пятка**: На річках, оповід. 30 с., опр. 44 с. **Оповіданя** для дітий 40 с., опр. 54 с. **Картки** з історії України-Руси. 40 с. **А. Кримский**: Переклади 40 с., опр. 44 с. **А. Пушкін**: Байки 30 с. **D. N. Мамина-Сибіряка**: Дитячі оповіданя 30 с., опр. 44 с. **Марта Борецка**: істор. оповід. 64 с., опр. 84 с. **Марко Вовчук**: оповіданя І. часть 30 с.; опр. 44 с. **Поеми О. Кониського**: 30 с., опр. 44 с. **Гр. А. Толстой**: Казки 40 с., опр. 54 с. Покарана Лож, комедийка Кучальскої 20 с., опр. 34 с.

Книжки, назначені **зьвіздкою**, *апробовані Радою шкільною* на нагороди пильности, а „Огород шкільний“, поручений до бібліотек шкільних.

Дістати можна в книгарні Наукового Товариства імен. Шевченка, ул. Чарнецкого, ч. 26. і в книгарни Ставропиґії.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

І Н С Е Р А Т И.

„NEKTAR"

Головний склад у Відни, VI., Webgasse 28.

Товариство для торговлї і складів чаю

Братів К. і Ц. Попов у Москві.

Ц. і к. надворні доставцї Австро-Угорщини. Доставцї Двора царско-росийского

Надворні доставцї кор. Вел. королїв: Грециї, Швециї і Норвегії, Бельгії і Румунїї.

Золотий медаль в р. 1892. **Grand prix** в р. 1900, найвисша відзнака на загальних виставах в Парижи,

Grand prix найвисша відзнака на виставі в Антверпії 1894 р.

Золотий медаль найвисша відзнака на виставі в Штокгольмі 1897 р

Цїнники.

Цїни в коронах за одну коробку росийскої ваги (1 фунт. рос. = 410 грам.)

Ваґа пачки в фунт. рос.	Nr. 0	1	2	3	3/4	4	5	6	7	8	Чай з Цейльону
1/1	15·20	11·—	10·—	9·—	8·20	7·60	6·70	5·80	5·20	4·30	6·70
1/2	7·60	5·50	5·—	4·50	4·10	3·80	3·35	2·90	2·60	2·15	3·35
1/4	3·80	2·75	2·55	2·25	2·05	1·90	1·70	1·45	1·30	1·10	1·70
1/8	—	—	—	—	1·05	—·95	—·85	—·75	—·65	—·55	—·85

При закупнї за 20 корон, транспорт і опакованє безплатно.

ОБРАЗИ СЬВЯТИХ

Важне для родин і шкіл!

Вечеря Господня *Леонарда да Вінчі* рит. на міди величини 44×80 цм. . . 12 зр.

Сикстиньска Мадонна *Рафаеля* величини 41×31 цм. . . . . 4 зр.

Непорочне почате *Мурілля* величини 42×32 цм. . . . . 4 зр.

Христос при кирници з Самаританкою *Караччіого* величини 37½×63 цм. . 4 зр.

Ecce Homo *Ґвіда Рені* вел. 49×39 цм. 5 зр

Христос несучий хрест *Рафаеля* величини 52×36 цм. . . . . . . 4 зр.

Всї ті образи (пітихи) наведених славних малярів нові, надають ся дуже добре до шкіл і суть о 50% дешевші як в торговлях образами. Висилають ся лише за послїплатою вже офранковані. Замовляти у **М. Кучабіньского** Львів, ул. Чарнецкого.

MAYER'S-CONVERSATIONS LEXIKON

Пяте цїлком перероблене і побільшене виданє, повне.

В 17-ох дуже хороше оправлених томах з шкіряними хребтами і рогами, обіймає: **100.000** статей, **17.500** сторін тексту, **10.000** ілюстраций, карт і плянів, **1000** таблиць і додатків, **158** ілюстраций хромолїтоґр., **290** карт.

Крім того два томи доповняючі і один том спису (Registerband).

Разом 20 томів по зр. 6.

Поява нового виданя того твору, одинокого в загальній лїтературі, есть лїтератским явищем не малої ваги. Розійшлось его в 4-ох виданях більше як півтора мілярда примірників і придбало собі заслужену славу, як найвеличавійший сучасний твір, як словар людского знаня.

Той лексикон можна дістати в комплеті, всі томи нараз на сплату по 3 зр. місячно.

Замовленя приймає **А. ЛЯНДОВСКИЙ**, Львів. Пасаж Гавсмана.

СТЕЛЛЯ найновійший інструмент сальоновий швайцарский, самограй, ноти металеві без гачків в ріжних величинах. Продає **Соболевский** годинникар у Львові, площа Марийска (готель французкий).

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).